

ČESKO-NĚMECKÉ ODBORNÉ PRAXE OSLAVILY 20 LET

Na německém velvyslanectví v Praze se 23. září 2021 konaly oslavy 20. výročí Programu podpory odborných praxí, který realizuje a řídí Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže TANDEM.

Na velvyslanectví se sešli ředitelé a pedagogové odborných škol, praktikanti, zástupci donátorů, kteří tento program financují, a další významní hosté z Česka i Německa.

Dvouhodinové setkání zahájil vyslanec Spolkové republiky Německo Dr. Hans-Peter Hinrichsen. Poté vystoupili zástupci českého i německého ministerstva školství Michal Černý a Uwe Finke-Timpe, dále ředitel Česko-německého fondu budoucnosti Tomáš Jelínek a vedoucí oddělení odborného vzdělávání a přípravy Domu zahraniční spolupráce Helena Slivková. Hosté, kteří se nemohli účastnit osobně, pozdravili účastníky akce alespoň prostřednictvím videopozdravů.

V rámci Programu podpory odborných praxí mají žáci středních odborných škol, učilišť a studenti vyšších odborných škol ve věku od 16 let možnost absolvovat odbornou praxi v sousední zemi. Praxe se uskutečňují ve firmách, dílnách, sociálních zařízeních či v institucích veřejné správy v sousední zemi. Minimální délka praxe činí 2 týdny. Každý účastník Programu získá evropský certifikát (tzv. Europass-mobility), který může být důležitou pomůckou v dalším profesním životě a zároveň dokladem o účasti na zahraniční odborné praxi.

„Cílem Programu podpory odborných praxí je umožnit účastníkům získat nové profesní zkušenosti, poznat pracovní prostředí a také kulturu a způsob života v sousední zemi,“ popisuje koordinátorka programu Jarmila Půbalová. *„Klademe důraz na zapojení praktikantů do běžných pracovních povinností, určitě nikde nevaří kávu nebo jen nekopírují papíry. Zkušenosti získávají přímo v oborech, ve kterých jsou vyučeni.“*

Největší zájem o výjezdy na praxe je mezi školami v Praze, Ústeckém a Plzeňském kraji, přihlásit se ale mohou vzdělávací zařízení z celé republiky. Program je otevřený pro všechna odborná odvětví, gymnázia a vysoké školy se zúčastnit nemohou. Nejčastěji se praxe účastní žáci z oborů hotelnictví, pohostinství, administrativy, stavebnictví, zpracování dřeva a plastů, lesnictví nebo zemědělství, nechybějí ale ani zdravotníci, kuchaři nebo elektrikáři.

Díky pomoci Česko-německého fondu budoucnosti a programu EU Erasmus+ dostávají školy na hostování praktikantů peněžní příspěvek. V případě, že škola dosud partnera v druhé zemi nemá, Koordinační centrum TANDEM jí může pomoci partnera najít. Za 20 let existence podpory odborných praxí bylo podpořeno už více než 6,5 tisíce praktikantů. Ti na praxích strávili téměř 18 tisíc týdnů, což je v přepočtu 340 let. Program za tu dobu poskytl podporu ve výši 4 240 990 euro (více než miliardu korun) z Česko-německého fondu budoucnosti a programu Erasmus+.

Program oslavy zpestřil i online vstup žáků ze Střední odborné školy lesnické a strojírenské Šternberk, kteří byli právě na lesnické praxi v Bavorsku. Oficiální část setkání se všemi proslavy pořadatelé online streamovali a celá akce byla simultánně tlumočena.

Vlasta Hlavičková

NA ZKUŠENOU DO NĚMECKA – 20 LET PROGRAMU PODPORY ODBORNÝCH PRAXÍ

V letošním školním roce oslavil 20 let Program podpory odborných praxí, zaštiťovaný Tandemem. Program nabízí velmi snadnou cestu, jak žákům středních a vyšších odborných škol včetně učilišť nabídnout praxi v zahraničí, posílit přeshraniční spolupráci škol a podpořit především rozvoj interkulturní kompetence, případně rozvoj jazykových dovedností žáků. U příležitosti oslav byla naše škola pozvána na slavnostní setkání, které se konalo 23. 9. 2021 na Velvyslanectví Spolkové republiky Německa v Praze. Součástí oslav byla i prezentace příkladů dobré praxe, mezi něž v současné době patří i možnosti online mobility, která umožnila i v covidové době uskutečnit přeshraniční odborné praxe.

Naše škola se do programu zapojila již opakovaně. Podařilo se nám uskutečnit výměnnou praxi s partnerskou školou v Berlíně, kdy jsme zajistili žákům praxi v oblasti pedagogiky, sociální péče a zdravotnictví. Taktéž jsme v oblasti obchodu, veřejné správy a práva již vícekrát uskutečnili výměnnou praxi s partnerskou školou v Mnichově. Náš přístup k organizaci praxe není založen pouze na tom, abychom žákům zprostředkovali odbornou praxi v zahraničí, ale chceme výrazně rozvíjet i jejich jazykové kompetence a motivovat je k zájmu o česko-německé vztahy. Proto vždy realizujeme praxe recipročně, což však není nutnou podmínkou programu. Vždy vytvoříme z žáků dvojice, kdy jeden německý žák stráví 14 dní v České republice v rodině svého nového českého kamaráda či kamarádky a po nějaké době vyrazí náš žák do Německa, k rodině svého německého partnera. Kromě pravidelného působení na novém pracovišti tráví žáci společná odpoledne a poznávají okolí, navštěvují zajímavá místa, seznamují se s místní kulturou apod.

Na začátku jsme měli obavy, jak budou námi vytvořené dvojice žáků fungovat, a zda i němečtí žáci, kteří většinou neumějí vůbec česky, budou s praxí spokojeni. Ze zpětných vazeb českých i německých účastníků jsme však zjistili, že zapojení do projektu hodnotily obě strany velmi pozitivně. Dokonce došlo u řady dvojic k navázání přátelství a žáci jsou spolu v kontaktu i po skončení praxe.

Nejdůležitější je však vždy hodnocení samotných účastníků praxí. Na ukázkou jsme vybrali části dvou hodnocení. Prvním je volně přeložené hodnocení německého praktika: „*Asi nejzajímavějším úkolem v rámci praxe pro mě bylo vytvořit propagační video*

na Youtube o organizaci. Velmi nadšená jsem byla také z toho, že jsem na praxi mohla se svými kolegy mluvit německy, což mi pomohlo cítit se na praxi ještě lépe ..... Jazyková animace na začátku pobytu pro mě byla velmi přínosná, naučila jsem se základní fráze v češtině, hráli jsme hry, lépe jsme se seznámili s českými partnery a poznali okolí školy.“ Jako druhé jsme zvolili hodnocení jednoho českého praktikanta, který popsal praxi následovně. „...byli jsme seznámeni s rodinami a jejich domovy. Abych mohl být upřímný, byl jsem velmi pozitivně překvapen vstřícností rodiny a jejich pohostinností. Následující dva dny jsme strávili v jejich škole a v rámci animačního programu jsme se učili novým slovům a zároveň jsme si opakovali dosavadní znalosti a zkušenosti. Toto trvalo přibližně dva dny. V úterý jsme se šli podívat, jak funguje výuka v německé střední škole, což nám poskytlo dobrý náhled na jejich školní systém, jenž se tak moc neliší od našeho. Po těchto třech školních dnech byl čas na seznámení se s praxí a zaměstnanci..... a abych to celé shrnul, neskutečně se mi celá praxe líbila, jak praxe samotná, tak ubytování, hostitelská rodina, všechny aktivity a akce, město, kultura a všechno s celou akcí spjaté.“

Ve všech zpětných vazbách se však objevují stejné informace, mezi než patří především: možnost poznat kulturu sousedního státu, zkušenost z jiné organizace a celkově příjemná atmosféra a skvělá organizace. Tato zpětná vazba nás jako školu velmi potěšila a je pro nás vždy hnacím motorem, abychom praxi realizovali znovu.

Podmínek pro zapojení školy do odborné praxe v zahraničí je velmi málo, tudíž je to velmi jednoduché a příprava není nikterak časově náročná. Mezi základní podmínky patří naplánovat praxi, která bude trvat alespoň dva týdny a proběhne ve firmě, dílně, vzdělávací instituci či v instituci veřejné správy v sousední zemi. Zapojit se mohou mladí lidé starší 16 let, kteří navštěvují střední odborné školy, učiliště, nebo vyšší odborné školy. Všechny jistě nejvíce zajímá finanční stránka věci, respektive jaké jsou finanční náklady na realizaci praxe. Celkový rozpočet se samozřejmě liší podle typu praxe, především, kde jsou žáci ubytováni, jak je to se stravováním apod. Tandem poskytuje na účastníka paušální příspěvek na ubytování a stravu, včetně příspěvku na dopravu v místě praxe. Tyto finanční příspěvky v našem případě vždy zcela pokryly kompletní náklady na organizaci praxe a zapojení žáci potřebovali pouze menší finanční obnos jako kapesné a peníze na dopravu do sousedního státu. Díky tomu lze označit možnost zapojení mladých lidí do projektu jako téměř bezplatné. Součástí celkového financování praxe je i drobný příspěvek na administrativu a v případě účasti doprovodné osoby (učitele, vedoucího praxe apod.), je součástí i příspěvek právě na ni. Celková administrativní práce od jeho přípravy a plánování až po závěrečnou zprávu a evaluaci je velmi snadná. Škola i účastníci praxe vyplní pouze několik stručných formulářů.

Tandem napomáhá zprostředkování a navázání partnerství mezi českými a německými školami. Je samozřejmé, že jazyková znalost žáků nemusí být dostatečná, proto není nutné, aby praxe probíhala výhradně v německém či českém jazyce. Ale i přesto pro snadnou orientaci praktikantů v místě pobytu a konání praxe nabízí Tandem bez-

platné zajištění jazykové animace, kdy se žáci prostřednictvím neformálního vzdělávání zorientují v místě praxe, naučí se základní slovní zásobu a seznámí se s členy organizačního týmu. Zároveň je z Tandemu vždy někdo k dispozici, kdo nám ochotně pomohl vyřešit drobné problémy nebo zodpovědět případné dotazy.

Závěrem nezbyvá než říci, že přihlašování do programu probíhá vždy dvakrát ročně (zpravidla na konci září a března) a veškeré aktuální informace naleznete na webových stránkách www.tandem-org.cz/praxe.

Tomáš Botlík, Střední odborná škola, Praha 5, Drtinova